

ЗООМОРФНІ Й ВЕГЕТАТИВНІ МЕТАФОРИ ЯК ІМПЛІЦИТНІ ПОРІВНЯННЯ У АНГЛОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

“За кожним словом стоїть зумовлене національною свідомістю світосприйняття, що веде до необхідності вивчення мови у нерозривному зв’язку зі світом і культурою народів, які розмовляють цими мовами” [7]. Саме тому у словниковому складі мови відображається досвід народу, його матеріальна і духовна культура, а змістом такої форми вторинної номінації як зооморфні метафори є не факти об’єктивного досвіду, а відношення до них колективної свідомості носіїв мови. Як імпліцитне, згорнуте порівняння, зооморфна метафора ґрунтується на зіставленні об’єкта (тварини) і суб’єкта (істоти, або неістоти) порівняння, а модулем при цьому виступає певне зооморфне уявлення, у основі якого лежить система асоціацій і конотацій, пов’язаних у свідомості носіїв мови з певною твариною – у проекції на істоту, або неістоту [3, с. 152]. Так, порівняння з представниками світу тварин є основою зооморфізмів, котрі є розповсюдженим засобом інтенсифікації висловлювання [6, с. 142].

Е.А. Гутман, Ф.А. Литвин і М.І. Черемисіна наділяють зооніми такими характеристиками метафори, у яких за основу береться образ і пряме значення назви тварини [3, с. 148]. Зоохарактеристики існують у мові як семантичні варіанти зоонімів, належать до тих самих семантичних структур, у які входять основні назви тварин (зоосемізми). Такі елементи вторинної номінації також називають анімалістичними, або фауністичними одиницями (Л.Ф. Міронюк) [7, с. 19]. Зооморфні метафори найчастіше зустрічаються у сфері оцінних іменників, і відповідно виконують оцінно-характерологічну [3, с. 147] й експресивну функції [7, с. 16]. Ми послуговуємося терміном зооморфна метафора, що має переносне, характерологічне значення на відміну від терміну зоосемізм, котрий передає пряме значення відповідної лексеми.

Актуальність дослідження зооморфних і вегетативних метафор зумовлена загальним спрямуванням сучасних лінгвістичних розвідок на розгляд мовних явищ у соціокультурному і лінгвокультурному просторі певної мовної спільноти [8], а також потребою вивчення зооморфних і вегетативних метафор, що ґрунтуються на зіставленні об’єкта і суб’єкта порівняння на основі певного зооморфного уявлення у англо-американському науковому дискурсі. **Матеріалом** послуговували наукові статті в галузі інформаційних технологій з тематичних наукових журналів *IEEE Spectrum*, *IEEE ITPro*, *IEEE Intelligent Systems*, *IEEE Intelligent Systems*, *IEEE Micro*, *IEEE Institute*. Раніше дослідження такого явища провадилося лише на матеріалі сучасного російського

художнього дискурсу (було виявлено компаративні конструкції, у яких предмет порівняння відноситься до зоологічної когнітивної сфери) [9, с. 13]. Крім цього, було здійснено семантичний аналіз агентів порівняння, що належать до тематичних груп фітопорівнянь і зооморфних порівнянь на матеріалі російських науково-популярних лінгвістичних текстів [4, с. 79].

Слід зазначити, що ми уживаємо термін А. Мауранен англо-американська мовна спільнота [13, с. 126-127] на позначення спільних мовних традицій англійців та американців, що знаходять своє відображення у мові науки, беручи також за основу відому тезу В. фон Гумбольдта стосовно того, що "...кожна мова окреслює коло навколо народу, котрому вона належить, звідки людина може вийти тільки, увійшовши до кола іншої мови" [2]. Очевидно, поняття мовної спільноти корелює з поняттям дискурсивної спільноти, котра складається з учених, об'єднаних спільними соціальними та лінгвістичними конвенціями певної дисципліни, що інтегрується особистісними і міжособистісними, інституційними та соціокультурними чинниками [12, с. 8-9]. Однак, термін мовна спільнота у даному контексті дозволяє продемонструвати те, що спільність мовних традицій формує підґрунтя для культурної і духовної спорідненості націй [10]. Це міркування знаходить своє підтвердження у науковому доробку М.М. Полюжина, який постулює, що мова, мислення і культура настільки тісно взаємопов'язані, що практично складають одне ціле: жоден із цих трьох елементів не може функціонувати без двох інших [8].

Зооморфні метафори є досить поширеним явищем у мові науки, що зумовлене тим, що вони є дуже зручними у вживанні, їх розуміння і запам'ятовування не викликає труднощів у носіїв мови, завдяки простоті лексичного складу, "прозорості" семантики та звичним образним асоціаціям [6, с. 142]. У загальнонародній мові зооморфні метафори зазвичай уживаються на позначення рис характеру людини. У той час як у мові науки вони мають додаткове функціональне навантаження, адже слугують для олюднення неістот, надають предметам оцінного значення, і, розкривають глибинну сутність означуваного поняття через його зіставлення з якостями та ознаками тварин. Це означає, що зооморфна метафора, як будь-яка метафора, що функціонує у площині наукового дискурсу, є "формою наукової думки, важливим знаряддям пізнання" [5, с. 71].

Зооморфізми різних мов, орієнтовані на одну і ту саму реально існуючу тварину, проте можуть уявляти її еталоном різних якостей та ознак, тобто можуть передавати як позитивну, так і негативну конотацію [3, с. 147]. Тому при характеристиці зооморфізмів треба зазначати той еталон поведінки, або ту рису характеру людини, яка імплікується зооморфною характеристикою. По-друге, потрібно вказати оцінку імплікованої якості, що її виражає зооморфізм, котра може бути іронічною, гумористичною, зневажливою, різко негативною, позитивною. Семантика кожного слова визначається двома складовими: постійним значенням слова як одиниці мови, а також додатковим, специфічним

значенням слова, яке стосується певного контексту, або екстралінгвістичної ситуації [3, с. 154]. Контексти, що включають зооморфізми, містять чіткі вказівки на той варіант смислу зооморфізму, котрий є актуальним у цьому контексті, а також слугують тим мінімальним уривком тексту, котрий є необхідним і достатнім для розуміння зооморфізму.

Так, зооморфна метафора *a dead canary* уживається на позначення прихованої небезпеки у різних соціальних сферах життя і має негативну конотацію. Етимологією цієї метафори є фразеологічний зворот *a canary in a coal mine*, який походить з часів коли шахтарі на початку 20 ст. опускали у стовбур шахти канарок з метою перевірки наявності у стовбурі метану, відповідно, мертва канарка була ознакою небезпеки: *“a dead canary in a coal mine signalled an immediate evacuation”* [11].

For example, Napster was a dead canary in the sense that it signaled trouble around the corner [IEEE Micro, November/December 2004].

У науковому дискурсі натрапляємо на зооморфну метафору на позначення зовнішньої схожості людей однієї професії, в основі якої лежить сема “подібності”, “схожості” – *birds of a feather*, яка етимологічно походить від прислів'я *birds of a feather flock together*, що уживається у значенні *“those of similar taste congregate in groups”* [16]. Це прислів'я уперше з'явилося у англійській мові приблизно у 16 ст. у сатиричному трактаті У. Тернера *“The Rescuing of the Romish Fox”* [16]. У даному контексті зооморфна метафора передає іронічне ставлення автора до зовнішньої схожості представників однієї професійної спільноти. Таке ставлення автора до певного знеособлення особистості, очевидно, зумовлене тим, що американці та англійці як представники індивідуалістичних суспільств прагнуть вирізнитися з-поміж інших:

I remember also an IEEE conference many years ago where the opening cocktail party facility was shared with a convention of undertakers. There was no mistaking who was who. I recall that the undertakers were generally better dressed, more sociable, and better looking... I've seen this kind of thing to believe their must be some birds-of-a-feather phenomenon. I wonder if people choose occupations based on their appearance, or having chosen an occupation, they morph into the common visage? [IEEE Spectrum, November 2003]. У наведеному прикладі у формі компаративу порівнюється зовнішній вигляд підприємців (експліцитний об'єкт порівняння) та інженерів (імпліцитний суб'єкт порівняння). Як бачимо, підприємці більш виражено виглядають на тлі інженерів, що маркується порівняльним ступенем градуальних прикметників, об'єднаних семою “кращий”.

Деякі зооморфні метафоричні вирази *a horse of a different color, a different beast* слугують для вираження кардинальної якісної відмінності об'єкта порівняння від інших подібних йому предметів, і виокремлення одного предмета серед класу подібних за рахунок певних відмінних і унікальних ознак цього предмета. Метафоричний вираз *a horse of a different color* – *“another matter altogether”* [15] функціонує у сучасній англійській мові у

модифікованому вигляді, тобто є похідною формою від етимону *a horse of that color*, ужитої У. Шекспіром у п'єсі “Дванадцята ніч” на позначення схожості, подібності [16]. Як бачимо, зміна значення метафоричного виразу супроводжувалася заміною його структурних компонентів:

The Volkswagen Golf R, which can blast to 62 mph from rest in a stunning 5.5 seconds, is quite a different beast on the road [IEEE Spectrum, June 2008].

This is not the Iphone. It's a horse of a different color [IEEE Micro, September/ October 2009].

Вбачаємо тенденцію до уживання зооморфних метафор з завуальованою негативною конотацією на позначення здебільшого великих потужних компаній, котрі ведуть агресивну політику монополізації цільового ринку, що виступають у контексті речення суб'єктом порівняння. Відповідно об'єктами порівняння стають зооморфні метафори – *behemoth*, *gorilla*, *monster*, котрі у сприйнятті англо-американської мовної спільноти асоціюються з потворними великими створіннями, що відображають такі семантичні компоненти значення зоосемізмів, як: *behemoth* – “*a huge, monstrous creature; something enormous, especially a large and powerful organization*” [14]; *gorilla* – “*a large, strong, brutal-looking...*” [15]; *monster* – “*someone or something that is abnormally large and powerful*” [15]:

ASE – the biggest packaging behemoth, which brings in about \$3,5 billion a year – is the record holder among its cohort for how much it spends on research and development: 3,2 percent [IEEE Spectrum, December 2005]. У цьому реченні значення зооморфної метафори підсилюються уживанням елативу, котрий передає сему “максимальність”.

In addition, a big gorilla stepped in: Intel installed wireless capability in its notebooks, branding its mobility-capable chip Centrino [IEEE Micro, November/December 2005].

Негативну конотацію передає й зоосемічний ідіоматичний вираз *white elephant* – “*a possession that is useless or troublesome, especially one that is expensive to maintain or difficult to dispose of*” [14]:

It takes huge amounts of capital to support the incessant cycles of investment and obsolescence that keep Moore's Law on the march. That rapid cycling explains with a company's shining jewels can turn into white elephants in just five years [IEEE Spectrum, May 2008].

При переносному ужитку зоосемізмів відбувається інтенсифікація певного компонента семантичного значення на основі співставлення за критерієм схожості деяких ознак істот і неістот. Негативну конотацію у сприйнятті англо-американської мовної спільноти зооморфних метафор на позначення великих компаній можна пояснити важливим ціннісним орієнтиром *small is beautiful*, котрий сформувався на протигагу постулату *bigger is better* у праці відомого німецького економіста Е.Ф. Шумахера. Він постулює своєрідну мантру сучасності – наука і техніка мають спрямувати зусилля на скорочення споживання, створення благополуччя людей через екологічно чисте довкілля (*the organic*) і акумулювання краси (*the elegant and the beautiful*), а технології

мають бути маленькими і корисними для людини, адже “*man is small and, therefore, small is beautiful*” [18].

Проте, зооморфна метафора *monster* у наведеному нижче контексті слугує для характеристики великих розмірів та потужності автомобіля, не маючи негативної конотації, навпаки підкреслює принципові переваги нової моделі машини у порівнянні з попередніми версіями:

This monster boasts an 8.0-liter, 16-cylinder engine and four turbochargers (16.4) that produce 987 horsepower of pure oomph [IEEE Spectrum, March 2007].

В основі значення вищенаведених зооморфних метафор, утворених від назв тварин великого розміру, лежить імпліцитний квантифікатор *big*. У когнітивному сенсі, сприйняття розмірів предметів відштовхується саме від великого розміру, котрий виступає своєрідною точкою відліку, що підтверджується уживанням клішованого виразу: *How big? (Якого розміру?)*. Очевидно, квантифікатор *big* є одним із ядерних конститuentів, виразником метазначення, що використовується у дефініціях усіх інших конститuentів мікрополя невизначено великої кількості (“мультипліцитності”), що входить до поля оцінки невизначеної кількості [1, с. 18]. Як відомо, оцінка ґрунтується на співставленні ознак предмета з певною нормою, еталоном, і пов’язана з абстрактним порівнянням, де зіставлення здійснюється за допомогою ідеальної норми, що має на думці [1, с. 32]. У мові науки велика кількість (а саме, поняття сукупності) метафорично осмислюється у значенні непрямих номінацій, представлених іменниками у переносних зв’язаних значеннях – скритих предикатах, переносні значення яких позначають не самостійні явища, а семантично перефразовану ознаку ключових слів [1, с. 34]: *mounds of scientific information; heaps of data; armadas of reflective balloons; a gaggle of words; a healthy amount of research; the herd of book e-readers*, а також у прямих номінаціях: *a plethora of alternatives; a host of instruments*, і виражається у значенні прикметників типу *mammoth*, в основі номінації якого лежить образ тварини великого розміру – “*of enormous size, huge*” [15]:

Seeing the big picture: Sharp’s mammoth 108-inch display could turn your garage into a drive-in movie theater [IEEE Spectrum, June 2007].

Цікавою гендерно маркованою зооморфною метафорою на позначення “*an informal discussion, often among men*” [15] є метафора *bull session*. Через те, що ця метафора є досить поширеною у загальнонародній мові, вона втратила оцінність та стилістичну забарвленість, і тому функціонує як стилістично нейтральна у науковому дискурсі. Первинно вона уживалася іронічно для ототожнення галасливої поведінки чоловіків у компанії з виразним пирханням биків у загоні [15]:

At Raytheon’s archives in Lexington, the morning after our late night bull session, Krim showed me a letter [IEEE Spectrum, March 2003].

Зоосемізми також слугують продуктивним мовним матеріалом для термінотворення. Найтиповіша характеристика істоти у сприйнятті певної мовної спільноти може слугувати основою метафоричної номінації термінів завдяки проекції компоненту вихідного значення у похідне значення терміну-

новотвору. У такий спосіб до кола комп'ютерної лексики увійшов термін *worm* – “*a self-replicating program able to propagate itself across a network*” [14]. Основою метафоричної номінації терміну виступає анатомічна здатність хробака - повзучість, що відображається у словниковій дефініції “*a creeping and burrowing invertible animal*” [14], і отримує негативну конотацію у значенні комп'ютерного віруса, названого “черв'яком”, котрий - подібно до живого прототипу - здатен швидко розповсюджуватися:

How to Hook Worms. Because a computer network cannot ward off every last internet worm, it must sound an alarm the minute one slithers inside [IEEE Spectrum, March 2005]. Слід зазначити, що цей термін глибоко закарбувався у свідомості широкого кола комп'ютерних користувачів і тому поступово набуває статусу загальноживаної лексики.

На противагу швидкості електронної пошти, використовується іронічна номінація звичайної пошти, котра підкреслює її повільність, як-от *snail mail*:

It turns out that allowing my airline to communicate with me via email rather than snail mail is a dangerous thing... [IEEE Internet Computing, March/April 2007].

У основу метафоричної номінації терміну *watchdog*, що слугує на позначення “*a device used to protect a system from specific software or hardware failures that may cause the system to stop responding*” [17] покладене основне призначення похідного слова, котрим виступає назва істоти *watchdog* – охороняти та захищати:

There was no reboot and no watchdog; it just stopped executing code [EDN, July 2010].

Яскравим прикладом важливої ролі порівняння як засобу наукового пізнання є відомий умоглядний експеримент, проведений австрійським фізиком Ервіном Шредінгером у 1935 році. Передумовою цього експерименту стала відома стаття Ейнштейна, Подольського і Розена, котра розкривала природу квантових суперпозицій. Листування Шредінгера з Ейнштейном сприяло зародженню парадоксальної ідеї Шредінгера, котру він, очевидно, вирішив протиставити прикладу Ейнштейна, який стверджував, що квантова суперпозиція нестійкого бочонка з порохом згодом буде містити як вибухові, так і невибухові речовини. Шредінгер у зіставному аспекті застосував закони квантової механіки на живій істоті – кішці. Так, відповіддю на ілюстрацію Ейнштейна постає порівняльний сценарій Шредінгера, відповідно до якого кішка у герметичному ящику, де її життя залежить від стану субатомних часток, залишається як живою, так і мертвою для світу за межами ящику, поки ящик не буде відкритим [18]. Науковці часто-густо застосовують умоглядний експеримент Шредінгера, називаючи його кішкою Шредінгера (*Schrodinger's cat*), для ілюстрації та зіставлення слабких і сильних сторін теорії, або експерименту:

Now memos and presentations are infinitely malleable, existing only for the fleeting instant of an actual observation, like the collapse of a wave function in quantum mechanics when a measurement is performed. Prior to the observation, the

presentation exists only in an indeterminate state – like the Shroedinger cat, neither alive nor dead – subject to instant changes depending on sudden whims or something said by a previous speaker [IEEE Spectrum, September 2004].

Досить поширеною у науковому дискурсі є вегетативна метафора *fruit*, що використовується на позначення “*the result or reward of work or activity*” [14]. Уживання цієї метафори є закономірним, адже вінцем наукових зусиль дослідника стають результати, плоди наукових пошуків, чи то доволі легких:

There’s no simple path to green computing, but there are some low-hanging fruit [IEEE ITPro, January/February 2008].

чи то складних і довготривалих:

Here he posted the fruits of his research – pictures of the CK 722 and other early Raytheon transistors, charting the 722 through its three case color, silver, black, and the iridescent blue [IEEE Spectrum, March 2003].

The fruit of all this is the visibility and attention paid to those in the mainstream, which is becoming a self-reinforcing definition of what succeeds in AI [IEEE Intelligent Systems, July/August 2005].

Вегетативний метафоричний вираз *to compare apples to apples* з експліцитно вираженою компаративною семантикою слугує для порівняння схожих, але й водночас нетотожних речей – “*to compare two or more things that are as similar as possible without being the same thing*” [17]:

Green computing has no widely accepted metrics, so you must be careful to compare apples to apples when taking an architectural view [IEEE ITPro, January/February 2008].

Основою метафоричної номінації крихітного алмазу (*tiny diamond*), котрий використовується у нанопромисловості слугує асоціація, що ґрунтується на зовнішній схожості внутрішньої будови алмазу з багатошаровою оболонкою цибулі – *nano-onion*. Популярність нанотехнологій зумовила продуктивність словотвірної моделі з використанням напівафіксу *nano-*, що позначає ультрамікроскопічний розмір: “*submicroscopic; denoting a factor of 10^{-9} (used in units of measurement)*” [14]:

The decade-old technique of detonating the explosives in a closed chamber molds some of the carbon particles into tiny diamonds only 5 nanometers across – “about 10 million times smaller than an onion that you put in your salad”, says Yury Gogotsi, a materials engineer at Drexel, whose lab produced the nano-onions for the ultracapacitor project... The high heat “transforms them into these carbon onions with, on average, five, six, seven... as many as 10 shells,” Gogotsi says [IEEE Spectrum, July 2010].

Наведена нижче анотація наукової статті побудована за принципом антитези, що на композиційному рівні втілюється у контрасті двох флористичних метафор, які апелюють до аксіологічно протилежних полюсів легко = позитивно (*a bed of roses*) – важко = негативно (*a thicket of thorns*):

But mentoring can be a bed of roses. To ensure that it doesn’t devolve into a thicket of thorns, the article suggests reaching a clear understanding beforehand of

each party's expectations regarding how frequent and how detailed meetings will be [IEEE Institute, November 2009].

Таким чином, завдяки уживанню усталених зооморфних та вегетативних метафор, котрі передусім імплікують порівняння та є своєрідними виразниками цінностей та відбитками культурної спадщини англо-американської мовної спільноти, передається позитивна, негативна та іронічна оцінки. Зооморфні та вегетативні метафори слугують когнітивним механізмом розкриття глибинної сутності наукових понять та явищ. Як експресивні засоби, вони також уживаються для створення яскравих образів, що підсилюють пізнавальний ефект і полегшують розуміння наукового тексту.

Література

1. Акуленко В.В. Категория количества в современных европейских языках / [В.В. Акуленко, С.А. Швачко, Е.И. Букреева и др.] ; отв. ред. В.В. Акуленко. – Киев: Наук. Думка, 1990. – 284 с.
2. Гумбольдт фон В. Природа и свойства языка вообще [Электронный ресурс] / Вильгельм фон Гумбольдт // Избранные труды по языкознанию. – Режим доступа:
 1. http://www.classes.ru/grammar/171.Gumboldt/source/worddocuments/_25.htm
 2. Гутман Е.А., Литвин Ф.А., Черемисина М.И. Сопоставительный анализ зооморфных характеристик / Е.А. Гутман, Ф.А. Литвин, М.И. Черемисина // Национально-культурная специфика речевого поведения. – М.: Наука, 1997. – С. 147-165.
3. Крюкова В.Ф. Научно-популярный текст: архитектура, терминология, образные средства / В.Ф. Крюкова. – Белгород: Изд-во БелГУ, 2006. – 204 с.
4. Ортега-и-Гассет Х. Две великие метафоры / Хосе Ортега-и-Гассет // Теория метафоры / общ. ред. Н.Д. Арутюновой, М.А. Журиной. – М.: Прогресс, 1990. – С.68-81.
5. Малікова О.В. Образна семантика зоосемічних фразеологізмів-сленгізмів в американському варіанті сучасної англійської мови / О.В. Малікова // Мовні і концептуальні картини світу / гол. ред. Олександр Іванович Чередниченко. – №5. – Київ, 2001. – С. 139-143.
6. Миронюк Л.Ф. Стилистическая типология славянских зооморфических глаголов / Л.Ф. Миронюк. – Днепропетровск, 1987. – 80 с.
7. Полюжин М.М. Мова й комунікація в контексті глобалізації культур [Электронный ресурс]. – Режим доступа:
 8. http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Geopolityka/2010_2/PDF/Poljuzhin.pdf
9. Разуваева Л.В. Сравнение как средство репрезентации художественной картины мира : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук : 10.02.01 / Л.В. Разуваева. – Воронеж, 2009. – 24 с.
10. Сепир Э. Язык, раса, культура [Электронный ресурс] / Эдвард Сепир // Избранные труды по языкознанию и культурологии / под ред. А.Е. Кибрика. – М.: Прогресс, 1993. – 656 с. – Режим доступа:
 11. <http://www.classes.ru/grammar/145.Sepir/>
12. Friedman E. Dead Canaries [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.emilyfriedman.com/columns/2008-08-dead-canaries.html>
13. Hyland K. Disciplinary discourses. Social interactions in academic writing / Ken Hyland. – University of Michigan Press, 2004. – 232 p.

14. Mauranen A. Contrastive ESP rhetoric: metatext in Finnish-English economics texts / Anna Mauranen // Writing for Scholarly Publications in English. Issues for nonnative speakers / ed. by Grazia M. Saracino. – Manni, 2004 – pp. 126-157.
15. Oxford Dictionaries Online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oxforddictionaries.com/?attempted=true>
16. The Free Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.thefreedictionary.com/>
17. The Phrase Finder [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.phrases.org.uk/>
18. WikiAnswers [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wiki.answers.com/>
19. Wikipedia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

Джерела ілюстративного матеріалу:

- IEEE Institute (2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.theinstitute.ieee.org/portal/site/tionline/menuitem.d84cc424d6394dd8fb2275875bac26c8/index.jsp?&pName=the_institute_online&
- IEEE Intelligent Systems (2005) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.computer.org/portal/web/intelligent/home>
- IEEE Internet Computing (2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.computer.org/portal/web/internet/home>
- IEEE ITPro (2008) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.computer.org/portal/web/itpro/home>
- IEEE Micro (2004, 2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.computer.org/portal/web/micro/home>
- IEEE Spectrum (2003, 2005, 2008, 2009, 2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://spectrum.ieee.org/>

У статті розглянуто зооморфні та вегетативні метафори у англомовному науковому дискурсі. Вони функціонують як культурно-специфічні лексичні одиниці, що відображають світосприйняття англо-американської мовної спільноти, і виступають когнітивним механізмом розкриття глибинної сутності наукових понять і явищ. У фокусі розвідки також знаходяться етимологія і оцінний потенціал зооморфних і вегетативних метафор, котрий втілюється у позитивній, негативній та іронічній оцінках.

Ключові слова: англо-американський науковий дискурс, порівняння, метафора, зооморфна метафора, вегетативна метафора

В данной статье рассматриваются зооморфные и вегетативные метафоры в англоязычном научном дискурсе. Они функционируют в качестве культурно-специфических лексических единиц, отображающих мировосприятие англо-американского языкового сообщества и являются когнитивным механизмом раскрытия глубинного смысла научных понятий и явлений. Также в фокусе исследования - этимология и оценочный потенциал зооморфных и вегетативных метафор, который воплощается в позитивной, негативной и ироничной оценках.

Ключевые слова: англо-американский научный дискурс, сравнение, метафора, зооморфная метафора, вегетативная метафора

In this paper, we consider zoomorphic and vegetative metaphors in Anglo-American scientific discourse. They are culture-flavored lexical units that depict the mentality of the Anglo-American language community and serve as a cognitive mechanism for revealing the essence of scientific phenomena and notions. Also emphasized here are their etymology and evaluation potential that embraces positive, negative and ironic evaluations.

Keywords: *Anglo-American scientific discourse, comparison, metaphor, zoomorphic metaphor, vegetative metaphor*